

บทที่ 1

บทนำ

1. หลักการและเหตุผล

เบญจมาศ เป็นไม้ดอกไม้ประดับชนิดหนึ่งที่นิยมปลูกเลี้ยงและใช้กันอย่างแพร่หลายสามารถปลูกได้ในทุกภาคของประเทศไทย แต่ถ้าปลูกในที่ที่มีอากาศหนาวเย็น จะได้ดอกที่มีคุณภาพดี ดอกมีรูปทรงสวยงาม สีสดใส มีพันธุ์ต่าง ๆ มากมายหลากสี และหลายฟอร์ม นอกจากใช้เป็นไม้ตัดดอกแล้ว ยังใช้เป็น ไม้กระถาง และไม้ปลูกประดับสวนได้ดีอีกด้วย ตามธรรมชาติมีฤดูกาลออกดอกในช่วงกลางวันสั้น คือระหว่างเดือนตุลาคมถึงมกราคม

แหล่งปลูกเบญจมาศเป็นการค้าที่สำคัญของไทยได้แก่ นนทบุรี กรุงเทพมหานคร เชียงใหม่ เชียงราย อุบลราชธานี อุตรธานี ขอนแก่น และสุราษฎร์ธานี สำหรับมูลนิธิโครงการหลวงได้รวบรวมพันธุ์เบญจมาศจากประเทศญี่ปุ่น ไต้หวัน เนเธอร์แลนด์ อิสราเอล และสหรัฐอเมริกา มาทดลองปลูกคัดพันธุ์ และขยายต้นพันธุ์ปลอดโรคโดยวิธีเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ เพื่อนำไปส่งเสริมให้ชาวเขาปลูกเป็นอาชีพ แหล่งผลิตเบญจมาศที่สำคัญในพื้นที่มูลนิธิโครงการหลวง ได้แก่ ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงขุนวาง ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงห้วยลึกและสถานีวิจัยโครงการหลวงอินทนนท์

เบญจมาศเป็นพืชที่มีแนวโน้มการส่งออกที่ดีโดยมีการส่งออกในปี พ.ศ. 2555 เป็นมูลค่า 3.77 ล้านบาท ไปยังประเทศสมาชิกอาเซียน และประเทศจีน แต่ผลผลิตเบญจมาศยังไม่เพียงพอกับความต้องการของผู้บริโภค ทำให้ต้องมีการนำเข้าจากต่างประเทศ มาเลเซีย เช่น และเนเธอร์แลนด์ โดยในปี พ.ศ. 2555 มีการนำเข้าเบญจมาศเป็นมูลค่า 2.77 ล้านบาท (กรมศุลกากร, 2556) ซึ่งในปี 2555 ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงห้วยลึกและขุนวาง มีรายได้จากการส่งออกเบญจมาศทั้งแบบดอกช่อ และดอกเดี่ยว เท่ากับ 6.06 ล้านบาท (มูลนิธิโครงการหลวง, 2555)

จากการสัมภาษณ์เกษตรกรในพื้นที่ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงห้วยลึกและขุนวางมีต้นทุนการใส่ปุ๋ยเคมีมากถึง 6,603.86 บาท/ไร่ และต้นทุนปุ๋ยคอก 4,565.22 บาท/ไร่ (อารีย์ และคณะ, 2556) ซึ่งการใส่ปุ๋ยดังกล่าวไม่สามารถบอกได้ว่าเพียงพอ หรือมากเกินไปความต้องการของเบญจมาศ เนื่องจากไม่มีการวิเคราะห์สถานะธาตุอาหารพืชและสมบัติของดินในแปลงปลูกเบญจมาศ ทำให้เกษตรกรใส่ปุ๋ยโดยไม่ได้นิ่งถึงความต้องการพืช ส่งผลให้พืชเจริญเติบโตและให้ผลผลิตไม่ดีเท่าที่ควร และยังทำให้มีต้นทุนการผลิตที่สูงอีกด้วย

ดังนั้นโครงการฯ นี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและวินิจฉัยธาตุอาหารสำหรับการจัดการธาตุอาหารเบญจมาศที่เหมาะสม และเสนอแนะแนวทางการจัดการธาตุอาหารเพื่อลดต้นทุนการผลิตเบญจมาศในพื้นที่โครงการหลวงต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาและวินิจฉัยธาตุอาหารสำหรับการจัดการธาตุอาหารเบญจมาศที่เหมาะสม

3. ขอบเขตโครงการวิจัย

- 1) ศึกษาและวินิจฉัยธาตุอาหารสำหรับการจัดการธาตุอาหารเบญจมาศพันธุ์การค้าที่เหมาะสม
- 2) เสนอแนะแนวทางการจัดการธาตุอาหารในการผลิตเบญจมาศ